

SOPHIANUM

DE SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR HET HEUVELLAND

GYMNASIUM ATHENEUM HAVO MAVO VMBO

EXAMENREGLEMENT

**Programma van Toetsing en Afsluiting
(PTA)**

3 MAVO XL

2023-2024

VOORWOORD

In de bovenbouw van de mavo XL zijn alle leerlingen examenkandidaten. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een **schoolexamen** en wordt voor een aantal vakken aangevuld met een **centraal examen**. Al in leerjaar 3 worden onderdelen van het schoolexamen afgenomen. Leerlingen werken in een zogenaamd 'cohort' dat start vanaf de start in leerjaar 3 tot en met het eindexamen in leerjaar 4.

In het Eindexamenbesluit staan de wettelijke regels van het eindexamen. Enkele belangrijke zaken hieruit, aangevuld met schoolspecifieke bepalingen staan in dit **examenreglement**. Ondanks dat het taalgebruik van dit onderdeel formeel is, neem de tekst wel aandachtig door om onaangename verrassingen te voorkomen. Naast het examenreglement is er een beschrijving van vakspecifieke zaken, zoals leerstof, wegingspercentage en toetsvorm. Deze omschrijvingen vormen het **Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)**.

Het examenreglement en PTA worden uiterlijk 1 oktober gepubliceerd op de schoolwebsite en zijn inzichtelijk voor ouders/verzorgers en leerlingen.

De bepalingen in het examenreglement en PTA zijn gedurende het schooljaar leidend. Wijzigingen mogen alleen worden doorgevoerd door het bevoegd gezag, met instemming van de medezeggenschapsraad. Deze zullen dan zo spoedig mogelijk worden meegedeeld aan ouders/verzorgers en leerlingen die het betreft.

Uiteraard wensen wij jullie veel succes met een positieve start van jullie bovenbouwperiode op het Sophianum.

Karlijn Maar   Conrector vmbo mix – mavo XL, Examensecretaris
Fon Kistermann   Kolomcoördinator mavo XL
Natascha Jongen   PTA-coördinator

Voor akkoord:

J. Hupperetz
Rector Sg. Sophianum

Inhoud:

EXAMENREGLEMENT	3
1. ALGEMENE BEPALINGEN	3
2. INHOUD VAN HET EINDEEXAMEN	9
3. HET SCHOOLEXAMEN	11
4. REGELING VAN HET CENTRAAL EXAMEN	14
5. UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING	17
6. OVERIGE BEPALINGEN	22
PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	25
1. ALGEMENE BEPALINGEN PTA	25
2. TIJDVAKKEN	26
3. REGELS BETREFFENDE DE VAKKEN EN SCHOOLEXAMEN - ONDERDELEN	27
4. CIJFERBEPALING	29
5. HERKANSING EN HEREXAMEN	32
6. PRAKTISCHE REGELS	34
OVERZICHT PTA PER VAK	35

EXAMENREGLEMENT

1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- «de wet»: de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
- «Eindexamenbesluit»: het Eindexamenbesluit VO (inclusief wijzigingen);
- «CvTE»: het College voor Toetsen en Examens;
- «inspectie»: de inspectie, bedoeld in de Wet op het Onderwijstoezicht;
- «school»: het Sophianum, scholengemeenschap in het Heuvelland;
- «bevoegd gezag»: de Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs;
- «rector»: de rector van de school;
- «afdeling»: een groepering van leerjaren en onderwijsvormen binnen de school; in dit geval de mavo;
- «kolomcoördinator»: het personeelslid van de school dat taakverantwoordelijk is voor het onderwijs en de leerlingbegeleiding in een afdeling;
- «schooljaar»: het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
- «kandidaat»: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
- «gecommitteerde»: een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit;
- «examinator»: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
- «vakken»: vakken en andere programmaonderdelen;
- «profielwerkstuk»: het in artikel 4 van het Eindexamenbesluit bedoelde profielwerkstuk;
- «toets»: een toets met schriftelijke, mondelinge of digitale vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- «eindexamen»: een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken (dus het geheel van schoolexamen en centraal examen);
- «staatsexamen»: een examen als bedoeld in artikel 60 van de wet;
- «herkansing»: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
- «examenstof»: de aan de kandidaat te stellen eisen.

Artikel 2. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar.

Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door het bevoegd gezag vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en digitaal beschikbaar gesteld aan iedere kandidaat.

Artikel 3. Inhoud van het Examenreglement

1. Het Examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit.
2. In alle gevallen, waarin het Examenreglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met het Eindexamenbesluit prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 4. Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Een kandidaat kan in enig tijdvak van het centraal examen slechts worden toegelaten, wanneer hij het schoolexamen met inbegrip van alle voorgeschreven opdrachten en het profielwerkstuk volledig heeft afgerond. De rector kan in afwijking hiervan een kandidaat, die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten vóór de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 5. Afnemen eindexamens

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af;
2. De rector wijst een secretaris van het eindexamen aan.
3. De eindexamencommissie bestaat uit:
  - de examensecretaris
  - de kolomcoördinator mavo - XL
  - de PTA-coördinator
4. De kandidaat wendt zich tot de kolomcoördinator van zijn afdeling voor:
  - algemene informatie over het examen;
  - aanvragen voor vrijstellingen;
  - aanvragen voor herkansingen schoolexamen;
  - aanvragen voor een herkansing centraal examen;
  - inzage in examenwerk;
  - verklaringen over een afgelegd examen;
  - verzoeken om afwijking van de wijze van examineren;
  - verzoeken om spreiding van het examen.

Artikel 6. Indeling eindexamens; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen (SE), uit een centraal examen (CE, Digitaal) en uit een centraal schriftelijk praktisch examen (CSPE) dan wel uit een combinatie van eerder genoemde.

Artikel 7. Onregelmatigheden

1. De rector kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige reden afwezig is.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector en eindexamencommissie aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, wordt de kandidaat gehoord. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De beslissing wordt genomen door de eindexamencommissie en schriftelijk medegedeeld aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 8. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

4. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
  - a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen;
  - b. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen bij zich hebben van niet toegestane hulpmiddelen, die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden (voorbeeld: smartphone e.d.);
  - c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met een andere kandidaat zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
  - d. het spieken tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen;
  - e. het ongeoorloofd afwezig zijn bij een afname van het PTA-onderdeel;
  - f. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk zoals o.a. literatuurlijsten, handelingsdeelopdrachten of praktische opdrachten, zonder dat er naar het oordeel van de eindexamencommissie sprake is van overmacht.
  - g. Het plegen van plagiaat bij schriftelijke PTA-onderdelen ofwel deel – opdrachten van PTA-toetsen.

Artikel 8. Commissie van beroep

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector, zoals bedoeld in artikel 7, in beroep gaan bij een Commissie van Beroep. Deze commissie bestaat uit ten minste drie leden, aangewezen door de Centrale Directie van Stichting LVO. Uitgesloten als lid van de commissie zijn de leden van de eindexamencommissie, direct betrokkenen, hun wettelijke vertegenwoordigers en hun bloed- of aanverwanten tot de vierde graad.
Het postadres van de commissie is Landsraderweg 3, 6271 NT Gulpen.

De voorzitter van de commissie bepaalt de werkwijze van de commissie.
2. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep.
De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in

artikel 7 lid 2d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

3. Indien een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van het schoolexamen c.q. het centraal examen of een gedeelte daarvan dan is hij gerechtigd - hangende de uitspraak van de commissie van beroep - aan nog volgende zittingen van het schoolexamen of het centraal examen deel te nemen.

Artikel 9. Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

2. INHOUD VAN HET EINDEXAMEN

Artikel 10. Examenprogramma

1. Het eindexamen omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel ingevolge in artikel 10b, vijfde lid, van de wet, omvat, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
  - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet, omvat,
  - c. de MaS-stage(Niet wettelijk verplicht)
2. Afwijkingen van het eerste lid zijn vermeld in de artikelen 11, 12 en 13 van het eindexamenbesluit.

Artikel 11. Keuze van eindexamenvakken

1. De kandidaten kiezen, met in achtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover de rector hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover de rector hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen

Artikel 12: Flexibele examinering

1. Het Sophianum biedt de leerlingen de onderstaande mogelijkheden om op een aangepaste wijze hun eindexamen af te leggen. Kandidaten die in aanmerking (willen) komen, dienen contact op te nemen met hun kolomcoördinator voor meer informatie over de bijbehorende procedures.

A. Afsluiting van extra examenvakken naast de reguliere sector/ het reguliere profiel

Een leerling heeft de mogelijkheid om naast het standaard vakkenpakket van de sector/het profiel, ook extra examenvakken af te sluiten. Het eindcijfer voor deze extra vakken wordt op dezelfde wijze berekend als de reguliere examenvakken.

B. Afsluiting eindexamenvakken voorafgaand aan het examenjaar (vervroegd examineren)

Een leerling heeft de mogelijkheid om een of meerdere eindexamenvakken voorafgaand aan het examenjaar af te sluiten. Het verschilt per niveau of het mogelijk is om **volledig** vervroegd examen te kunnen doen.

Conform de huidige wetgeving is dit alleen mogelijk bij:

- het vmbo, alleen in combinatie met een mbo-opleiding;
- het vwo, alleen op basis van een aanvraag/melding bij DUO voor een vijfjarig vwo-traject.

Op het havo is een volledig vervroegd examen niet mogelijk en moet minimaal één eindexamenvak tijdens de reguliere examenperiode worden afgenomen.

Indien de schoolleiding het verzoek honoreert, gelden de onderstaande voorwaarden en procedures.

Tezamen met de betreffende vaksectie(s) wordt er een plan opgesteld ten behoeve van de afronding van het PTA en de voorbereiding op het eindexamen.

Om een eindexamenvak af te sluiten moet het volledige PTA zijn afgerond voorafgaand aan het opsturen van de score- en aanmeldingsgegevens naar DUO.

C. Afsluiting eindexamenvakken op een hoger niveau

Een leerling heeft de mogelijkheid om een of meerdere eindexamenvakken op een hoger niveau af te sluiten. Hierbij moet echter minimaal één eindexamenvak gedurende het gehele examentraject worden afgenomen op het niveau van de schoolsoort, waarin de leerling staat ingeschreven.

N.B.: De schoolleiding behoudt het recht om bij de uitvoering van bovenstaande voorbeelden van schooleigen procedures en voorwaarden af te wijken.

3. HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 12. Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de eindexamencommissie gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. Voor het afnemen van de onderdelen van het schoolexamen worden toetsmomenten vastgesteld.
3. De herkansingsregeling is opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.
4. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor aanvang van het centraal examen afgesloten. In een uitzonderlijk geval kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk drie dagen voor aanvang van het centraal examen.
5. Als een kandidaat het schoolexamen voor een of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.

Artikel 13. Beheer examendossier

De verantwoording voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de kolomcoördinator is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van een overzicht van de gevolgde vakken met de bijbehorende studielast, de resultaten van de afgelegde schoolexamenonderdelen en bij schriftelijke toetsen de werken van de leerlingen;
- de leerling is verantwoordelijk voor het beheer van het LOB-dossier, het beheer van het kunstdossier, het beheer van de taaldossiers bij Nederlands en het beheer van praktische opdrachten, het beheer van het profielwerkstuk en het beheer van 'ontwerpen' en werkstukken;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor een deugdelijke registratie per leerling van beoordelingen en activiteiten die een dossier, een praktische opdracht of het profielwerkstuk betreffen;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages en voor zover mogelijk van een kopie van werkstukken en foto- of videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen en bij schriftelijke toetsen voor het afleveren van de werken van de leerlingen bij de kolomcoördinator.

Indien er sprake is van diefstal of verlies van een door de leerling beheerd onderdeel van het examendossier zal het betreffende onderdeel opnieuw moeten worden gemaakt.

Artikel 14. Mededeling cijfers schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de kolomcoördinator aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;

Artikel 15. Verhinderung

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector en de kolomcoördinator, is verhinderd het school-examen tijdig af te ronden voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, stellen zij een nieuw tijdstip ter afronding van het schoolexamen vast conform de regels omtrent inhalen en herkansing in het Programma van Toetsing en Afsluiting Hoofdstuk V Artikel 15. In laatstgenoemd geval mag de kandidaat geen centraal examen doen in het desbetreffende vak of de desbetreffende vakken gedurende het eerste tijdvak van het centraal examen, maar wel in de andere vakken of het andere vak.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de eindexamencommissie, is verhinderd het schoolexamen tijdig vóór aanvang van het tweede tijdvak van het centraal examen af te sluiten, mag hij geen centraal examen doen in het desbetreffende vak of de desbetreffende vakken gedurende het tweede tijdvak van het centraal examen.
3. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat, die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk I, artikel 7 van toepassing.
4. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de kolomcoördinator van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort, zo vroeg mogelijk vóór aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. De kolomcoördinator geeft deze melding door aan de secretaris van het eindexamen.
5. De eindexamencommissie onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
6. Indien de secretaris van de eindexamencommissie overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel; hij stelt de betrokken examinator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee,

wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de eindexamencommissie het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel zelf als school een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.

7. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in de eerste volzin van de eerste alinea niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen wordt het verlangde uitstel niet verleend.
8. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met een lid van de eindexamencommissie, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.

N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan het gemaakte werk ongeldig worden verklaard.

Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de teamleider op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.

Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.

9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan een kandidaat in overleg met de betrokken docent én de kolomcoördinator een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
10. In bijzondere gevallen kan de eindexamencommissie besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.

4. REGELING VAN HET CENTRAAL EXAMEN

Artikel 16. Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het CvTE.
4. In afwijking van lid 2 kan de school de mogelijkheid bieden om in het voorexamenjaar één of meerdere vakken met een centraal examen af te sluiten.

Artikel 17. Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. De centrale examens vinden plaats in een door de school te bepalen ruimte. Alle leerlingen dienen bij een examen uiterlijk 15 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Voor de zitting wordt gecontroleerd of elke kandidaat aanwezig is.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. De rector zorgt voor voldoende toezichthouders. Buitenstaanders (niet behorend tot de organisatie van het eindexamen) worden niet tot de examenzaal toegelaten.
5. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens gewaarmerkt kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
6. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen of grafieken.
7. De kandidaat vermeldt voor de aanvang van het examen zijn examennummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
8. Tassen, jassen, mobiele telefoons e.d. dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
9. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. Eventueel met toestemming te gebruiken hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd. Het meenemen van andere dan toegestane hulpmiddelen is verboden.
10. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
11. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
12. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de eindexamencommissie, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
13. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.

14. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt een hiertoe aangewezen toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
15. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele werk bij een van de toezichthouders. De werken worden door de toezichthouders opgehaald. Een kandidaat krijgt nooit toestemming het examenlokaal te verlaten voordat zijn werk is opgehaald.
16. De kandidaten mogen niet binnen een uur na de aanvang van de examenzitting vertrekken.
17. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. De opgaven kunnen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
18. Een daartoe aangewezen toezichthouder kondigt het ingaan van het laatste kwartier van de zitting aan.
19. Vóór aanvang van het eerste tijdvak ontvangen de kandidaten een uitgebreid overzicht met aanwijzingen betreffende de gang van zaken.

Artikel 18. Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan kan de inspectie een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De eindexamencommissie stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en met inachtneming van de door het CvTE vastgestelde regels voor de omzetting van de scores in cijfers.

Artikel 19. Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de eindexamencommissie is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij het CvTE.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het resultaat mede aan de rector.

5. UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING

Artikel 21. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De eindexamencommissie bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dat wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen wordt afgenomen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 22. Vaststelling uitslag

1. De eindexamencommissie stelt de uitslag vast met inachtneming van artikel 23.
2. De uitslag luidt 'geslaagd' of 'afgewezen'.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betreft de eindexamencommissie één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen. Een kandidaat kan aldus niet zakken op een extra vak.

Artikel 23 Uitslag vmbo – TL (Mavo – XL)

1. Bij de uitslagbepaling volgens het tweede lid wordt het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als eindcijfer van één vak (het combinatiecijfer), voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald:
2. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is, én
  - b. voor het vak Nederlands een 5 of hoger heeft
  - c. alle eindcijfers zijn 6 of hoger, of
  - d. één eindcijfer 5 en al de andere cijfers zijn 6 of hoger, of
  - e. één eindcijfer 4 en al de andere cijfers zijn 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger is, of
  - f. maximaal twee 5-en en al de andere cijfers zijn 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger is,
  - g. geen eindcijfer is 3 of lager.
  - h. er een voldoende of goed behaald is voor het profielwerkstuk
  - i. hij voor de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding de beoordeling 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.

Zodra de uitslag ingevolge het eerste tot en met het derde lid is vastgesteld, maakt de eindexamencommissie deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 24 bepaalde. De in de eerste volzin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 24, eerste lid, geen toepassing vindt.

De rekentoets telt niet mee bij lid 2, onderdeel b en is dus niet van invloed op het gemiddelde van de eindcijfers

Artikel 24. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 23, derde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 19, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de eindexamencommissie voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 22 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Het recht op herkansing dat in dit artikel gegeven wordt, is losgekoppeld van het voltooien van het examen en het vaststellen van de uitslag. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 19, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. De kandidaat die in het eerste tijdvak voor een vak het examen niet kon afleggen, kan in het tweede tijdvak zowel het examen voor dat vak afleggen als een herkansing doen voor een ander vak. Deze mogelijkheid is er ook voor het derde tijdvak.

Artikel 25. Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen, het vak en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding, de examenvakken en het combinatiecijfer, alsmede de uitslag van het eindexamen. Naast het combinatiecijfer worden ook de afzonderlijke vakken met het daarvoor behaalde cijfer op de cijferlijst vermeld.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste tezamen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst.

Aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, wordt een cijferlijst afgegeven, dus ook aan de kandidaat die het diploma niet behaalt. Certificaten worden door scholen voor dagonderwijs niet meer uitgeschreven. Voor niet geslaagde kandidaten neemt de cijferlijst de plaats in van het certificaat en blijft in die hoedanigheid 10 jaar geldig.

Artikel 25a. Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen mavo – XL toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer, de vakken van het profieldeel en het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, én
  - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de beoordeling 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

De afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer hoeven niet per SE minimaal 7 te zijn. Het combinatiecijfer zelf moet wel minimaal een 7 zijn.

Artikel 26. Duplicaten

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. De diplomagegevens worden opgeslagen in het Diplomaregister. Uit dit register kan iedere geslaagde een uittreksel van zijn diplomagegevens opvragen. Het digitale uittreksel heeft dezelfde waarde als een gewaarmerkte kopie van het diploma.

6. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 27. Afwijking wijze van examineren

1. Indien een kandidaat van mening is dat hij door een lichamelijke of geestelijke handicap niet in staat is geheel of gedeeltelijk op een normale wijze aan het examen deel te nemen, kunnen zijn ouders (of bij meerderjarigheid de kandidaat zelf) bij de kolomcoördinator een schriftelijk verzoek indienen om het examen aan te passen aan de mogelijkheden van de kandidaat. Dit verzoek dient te worden ondersteund door een verklaring van een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog of medisch specialist. Bij het centraal examen kan deze afwijking o.a. bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
2. Een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan bij onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal toestemming krijgen het examen op een aangepaste manier af te leggen. Deze afwijking geldt voor het examen in het vak Nederlandse taal, en literatuur en enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is. Bij het centraal examen bestaat deze afwijking uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
3. De secretaris van het examen bepaalt in overleg met de kolomcoördinator daarna de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

Artikel 28. Bewaren examenwerk

1. Schoolexamen:
De kolomcoördinatoren dienen de door de kandidaten gemaakte schriftelijk toetsen, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren totdat de leerling de afdeling van de school heeft verlaten. Zie verder artikel 13.
2. Centraal examen:
  - a. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de kolomcoördinator, ter inzage voor belanghebbenden.
  - b. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst met de resultaten van alle kandidaten, bedoeld in artikel 56 van het Eindexamenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
  - c. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
3. Inzien examenwerk:
  - a. Het schriftelijk werk van het schoolexamen en het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van het eindexamen door belanghebbenden worden ingezien.
  - b. Toestemming wordt verleend indien:
    - de kandidaat door ziekte afwezig was bij de bespreking van het gemaakte werk;
    - een van de ouders/verzorgers inzage wil hebben in het gemaakte werk en
    - indien naar het oordeel van de secretaris gewichtige redenen aanwezig zijn om nogmaals het gemaakte werk te mogen inzien.
  - c. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.

Artikel 29. Spreiding eindexamen

1. De rector kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd. Bij de beslissing om gespreid examen toe te staan wordt vastgelegd in welk jaar de kandidaat voor welk vak examen aflegt. Voor elk vak mag maar in een van beide jaren examen worden afgelegd.
2. De rector geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de rector afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 24, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid eindexamen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het eindexamen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De vaststelling van de uitslag geschiedt overeenkomstig artikel 23, eerste lid, respectievelijk tweede en derde en vierde lid.

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1. ALGEMENE BEPALINGEN PTA

Artikel 1.

Dit programma van toetsing en afsluiting vormt een onverbreekelijk geheel met het examenreglement. In dit programma van toetsing en afsluiting zijn aanvullende regelingen met betrekking tot het schoolexamen en de vakspecifieke regels vermeld.

Artikel 2.

Het schoolexamen vindt plaats onder de bepalingen dienaangaande in het examenreglement.

Artikel 3.

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.

2. TIJDVAKKEN

Artikel 4.

Het schoolexamen voor een cohort begint op 1 oktober van het jaar waarin de leerlingengroep start in 3 mavo - XL .

Artikel 5.

Ten behoeve van het schoolexamen gelden de onderstaande periodes.

De toetsnaam in het vakspecifieke deel van het PTA verwijst naar de periode waarin het onderdeel wordt afgesloten.

- a. 3 mavo – XL;
periode 1: SE31 t/m de eerste SE-week
periode 2: SE32 t/m de tweede SE-week
periode 3: SE33 t/m de derde SE-week
- b. 4 mavo – XL:
periode 1: SE41 t/m de eerste SE-week
periode 2: SE42 t/m de tweede SE-week

Artikel 6.

Toetsing in de vorm van praktische opdrachten vindt gespreid plaats. Schriftelijke en mondelinge toetsen voornamelijk in toetsweken.

Artikel 7.

In elke periode kunnen ook voortgangstoetsen worden afgenomen. Deze voortgangstoetsen maken geen onderdeel uit van het examendossier.

De rapportcijfers worden echter mede bepaald door de voortgangstoetsen.

De overgangsrichtlijnen worden gepubliceerd op de schoolwebsite.

3. REGELS BETREFFENDE DE VAKKEN EN SCHOOLEXAMEN - ONDERDELEN

Artikel 8.

Het schoolexamen bestaat uit:

- schriftelijke toetsen (S)
- digitale toetsen (D)
- (schriftelijke) praktische opdrachten en practica (PO)
- mondelinge toetsen met open en/of gesloten vragen (MO)
- handelingsdeelopdrachten (HD)
- culturele activiteiten (CA, DISCAP, CZP)
- het profielwerkstuk (PWS)

Artikel 9.

1. Per onderdeel worden onderstaande punten opgenomen in de vakspecifieke regels:
  - Het leerjaar waarin het PTA-onderdeel wordt getoetst c.q. afgerond.
  - De periode wanneer het onderdeel wordt getoetst c.q. afgerond. Hierbij geldt voor havo en vwo dat de periode loopt t/m de eerstvolgende SE-week. Voor handelingsdelen, verslagen, praktische opdrachten e.d. geldt dat deze voor het einde van de betreffende periode moeten zijn ingeleverd. Indien een andere datum wordt gehanteerd dan het einde van de periode dient dit specifiek te worden vermeld in het PTA.
  - De PTA-code van de toets.
  - De duur van de toets in een aantal minuten. Bij een handelingsdeel of praktische opdracht wordt er een richttijd in van de geschatte studielast gegeven.
  - Het wegingspercentage van het totaal (= 100%) in procenten, met uitzondering van onderdelen die met een “onvoldoende”, “voldoende” of “goed” worden beoordeeld.
  - De toetsvorm, zoals in artikel 8 beschreven.
  - De herkansbaarheid van het PTA-onderdeel.
  - De bijbehorende domeinen/eindtermen van het examenprogramma.
  - Een duidelijke omschrijving van de opdracht en bijbehorende leerstof.
2. Het schoolexamen in de afzonderlijke vakken wordt afgenomen met inachtneming van de op de vermelde vakspecifieke regels. Wijzigingen hierin zijn alleen mogelijk na toestemming van de eindexamencommissie. Leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordiger worden tijdig van wijzigingen op de hoogte gesteld door de kolomcoördinator.
3. Een uitgebreide omschrijving van deelopdrachten, praktische opdrachten of handelingsdeelopdrachten met bijbehorende beoordelingscriteria worden tijdig, maar uiterlijk drie lesweken voor de einddatum van de betreffende deelopdracht digitaal of op papier aan de leerlingen verstrekt.
4. Nadere informatie met betrekking tot het profielwerkstuk wordt door middel van een aparte handleiding verstrekt.

4. CIJFERBEPALING

Artikel 10.

1. Cijfers voor onderdelen van het schoolexamen worden gegeven in een schaal van 1 tot en met 10, met gebruik van de daartussen liggende getallen met één decimaal.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, wordt ook het eindcijfer voor het schoolexamen van dat vak uitgedrukt in één decimaal. Indien op het schoolexamen in een vak geen centraal examen volgt, dan wordt voor het eindcijfer van dat vak een geheel getal gebruikt (zie ook artikel 14).
3. In afwijking van het eerste lid, wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer op één decimaal. Het afgeronde cijfer op nul decimalen telt mee in het combinatiecijfer. Het cijfer voor het profielwerkstuk op één decimaal wordt apart vermeld op de cijferlijst.

Artikel 11.

Het eindcijfer voor het schoolexamen per vak is het gewogen gemiddelde van de cijfers bedoeld in artikel 10, lid 1. Het gewicht is aangegeven bij de vakspecifieke regels die in het programma van toetsing en afsluiting zijn opgenomen.

Indien het gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is (6,45 wordt 6,5 en 6,447 wordt 6,4). Indien het een schoolexamen van een vak betreft waar geen centraal examen op volgt, wordt vervolgens naar het dichtstbijzijnde gehele getal afgerond. Bijvoorbeeld bij maatschappijleer (geen centraal examen) wordt een gewogen gemiddelde van 6,45 eerst afgerond op 6,5 en vervolgens op het eindcijfer 7; bij Nederlands (wel centraal examen) wordt een gewogen gemiddelde van 6,45 afgerond op het eindcijfer 6,5.

Artikel 12.

1. De vakdocent draagt zorg voor de vaststelling van opgaven, beoordelingsmodellen en cijfers voor het schoolexamen.
2. De vakdocent draagt ervoor zorg dat de beoordeling van een PTA-onderdeel voor aanvang van de inschrijftermijn voor de herkansingen is ingevoerd in het digitale cijferadministratiesysteem.

Artikel 13.

1. Indien een kandidaat van oordeel is dat een beoordeling, zoals bedoeld in hoofdstuk 3 artikel 10 van dit PTA onjuist is, dient hij binnen 24 uur nadat bedoelde beoordeling hem werd medegedeeld, de examiner hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen inclusief verklaring voor het bezwaar. Tevens wordt er een afschrift naar de kolomcoördinator verzonden.
2. Indien een kandidaat meent gegronde bewaren te kunnen aanvoeren tegen de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen dient hij uiterlijk binnen 24 uur na afloop van het toetsmoment de examiner hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen inclusief verklaring voor het bezwaar. Tevens wordt er een afschrift naar de kolomcoördinator verzonden.
3. De kolomcoördinator maakt melding van het bezwaar in de eindexamencommissie. Deze commissie deelt na het horen van de kandidaat, die indien minderjarig een meerderjarige mag aanwijzen om hem bij te staan, haar oordeel schriftelijk met de examiner en de kandidaat ofwel wettelijke vertegenwoordiger. Zo nodig wordt het PTA-onderdeel hernieuwd beoordeeld door een door de eindexamencommissie aangewezen examiner conform de gestelde termijn. Deze laatste beoordeling is onherroepelijk.
4. Tegen een uitspraak van de eindexamencommissie kan beroep worden aangetekend conform Hoofdstuk 1 artikel 9.

Artikel 14.

1. In principe vervallen alle behaalde PTA-resultaten van het schoolexamen indien een leerling niet wordt bevorderd naar het volgende leerjaar. De leerling moet voldoen aan de eisen van het op hem volgende cohort.
2. In bijzondere gevallen, wanneer de inhoud van de PTA-onderdelen van beide cohorten overeenkomen en samenhangende eindtermen worden afgedekt, kan een vakdocent met instemming van de kandidaat het reeds behaalde cijfer overnemen. De vakdocent maakt hiervan schriftelijk melding bij de eindexamencommissie.
3. Indien een reeds afgelegde PTA-opdracht ten dele gelijkwaardig is aan de opdracht van het voorgaande cohort, dan kan een vakdocent de kandidaat toestaan de opdracht uit te breiden. De opdracht wordt dan in zijn geheel opnieuw beoordeeld.
4. Indien een leerling in 3 mavo – XL doubleert en het vak cultureel kunstzinnige vorming in het voorgaande leerjaar met een 6,50 of hoger heeft afgerond, dan vervalt de verplichting voor de leerling om dit vak wederom te volgen. De leerling maakt direct bij de start van het schooljaar schriftelijk de keuze bij de kolomcoördinator kenbaar of hij deze optie verkiest ofwel het hernieuwd volgen van het vak. Indien wordt gekozen voor de laatstgenoemde optie vervallen alle behaalde resultaten bij dit vak c.q. deze vakken van het voorgaande schooljaar definitief.
5. Indien een leerling in 4 mavo - XL doubleert en het profielwerkstuk in het voorgaande leerjaar met een 6,5 of hoger heeft afgerond, kan de leerling ervoor kiezen om dit cijfer over te nemen. De leerling maakt direct bij de start van het schooljaar schriftelijk de keuze bij de kolomcoördinator kenbaar of hij deze optie verkiest ofwel het hernieuwd maken van het profielwerkstuk. Indien wordt gekozen voor de laatstgenoemde optie vervalt het reeds behaalde resultaat definitief.
6. Een reeds verleende vrijstelling, met inachtneming van lid a t/m e kan niet door een kandidaat of vakdocent worden herroepen.
7. In alle overige gevallen beslist de eindexamencommissie.

5. HERKANSING EN HEREXAMEN

Artikel 15. Herkansing toetsen schoolexamen

1. Het recht op herkansing van een PTA-onderdeel, met inachtneming van lid 3, is ongeacht de hoogte van het reeds behaalde cijfer.
2. Het aantal herkansingen van schoolexamens waaraan een kandidaat mag deelnemen bedraagt voor 3 mavo - XL:
  - 1 herkansing over de PTA onderdelen van SE31, SE32 & SE33, die wordt afgenomen aan het einde van SE – periode 3.
3. Het recht op herkansing bestaat uitsluitend voor PTA-onderdelen, waarvan in het vakspecifieke deel van het PTA is aangegeven dat deze herkansbaar zijn.
4. Indien een onregelmatigheid wordt begaan bij een niet-herkansbaar PTA – onderdeel, kan de eindexamencommissie besluiten dat het hernieuwd afronden van het PTA-onderdeel ten koste kan gaan van een van de in lid 2 genoemde herkansingen.
5. Een kandidaat die in een schoolexamenweek bij de afname van een PTA-toets geoorloofd afwezig is geweest, behoudt het recht deze toets in te halen. Hij haalt de toets tegelijkertijd met de herkansingen in ofwel in overeenstemming met de kolomcoördinator en vakdocent. Dat betekent dat de kandidaat voor het in te halen PTA-onderdeel geen herkansing kan aanvragen.
6. Het hoogste cijfer behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde onderdeel van het schoolexamen waarvoor herkansing is aangevraagd, geldt als definitief cijfer van dat onderdeel. Stofomschrijving en gewicht van de herkansing zijn dezelfde als bij het eerder afgelegde onderdeel.
7. Als voor een vak in een periode meerdere toetsen zijn afgenomen, dan mag men toch slechts één van die toetsen herkansen.
8. De kandidaten die aan een herkansing als bedoeld in dit artikel wensen deel te nemen, dienen zich daartoe, onder opgave van het te herkansen onderdeel, de betreffende examinerator en het behaalde cijfer, op tijd schriftelijk aan te melden bij de betreffende kolomcoördinator. De kandidaten die aan een herkansing wensen deel te nemen dienen zich te houden aan de door de kolomcoördinator schriftelijke gecommuniceerde wijze van inschrijving en deadline die aan de inschrijftermijn wordt gesteld.
9. Kandidaten die in een periode een of enkele toetsen van het schoolexamen hebben gemist, verliezen volgens lid 1 het herkansingsrecht over die periode. Bij langdurige ziekte of in zeer bijzondere omstandigheden kan de eindexamencommissie beslissen een kandidaat toch tot de herkansingen toe te laten.
10. Kandidaten die niet op de herkansingsdagen aan de herkansing hebben kunnen deelnemen verliezen over de periode waarop de herkansing betrekking heeft het herkansingsrecht.
11. In zeer bijzondere omstandigheden kan de eindexamencommissie beslissen een kandidaat toch tot de herkansingen toe te laten.

12. Een doubleur kan opnieuw of alsnog deelnemen aan de herkansing over het voorgaande leerjaar.

Artikel 16. Herexamen schoolexamen maatschappijleer (Geldt alleen voor leerjaar 4)

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, [het examen] opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Daarnaast biedt de school ook de mogelijkheid tot cijferverbetering aan leerlingen die een 6 of hoger gescoord hebben voor maatschappijleer. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Profielwerkstuk (leerjaar 4)

De presentaties van het profielwerkstuk vinden plaats in SE – Periode 2. De beoordeling is gebaseerd op het OVG-systeem.

Leerlingen en ouders ontvangen per mail het pakket van eisen van de mentor bij aanvang van het profielwerkstuk.

O: indien niet alle voldaan is aan alle gestelde eisen, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering.

V: indien voldaan is aan de minimale eisen, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering.

G: indien de leerling aan een hoger aantoonbaar niveau dan de minimale eisen voldaan heeft, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering.

6. PRAKTISCHE REGELS

Artikel 17. Gang van zaken

1. De kandidaten worden ieder leerjaar voor aanvang van de schoolexametoetsen schriftelijk op de hoogte gesteld van de gang van zaken bij de schoolexamens.
2. De kolomcoördinator stelt de toetsroosters vast. In bijzondere omstandigheden kan de eindexamencommissie hiervan afwijken.
3. De kandidaten mogen geen verplichtingen op zich nemen die verhindering tot deelname aan het schoolexamen tot gevolg kunnen hebben.
4. Indien een kandidaat wegens ziekte of een andere zwaarwegende reden een bepaald onderdeel van het schoolexamen niet kan meemaken, stelt één der ouders of verzorgers in persoon, per e-mail of telefonisch vóór aanvang van het schoolexamen-onderdeel de kolomcoördinator op de hoogte.
5. Bij de individueel af te nemen mondelinge toetsen kan op verzoek van de kandidaat en/of examinerator via de secretaris van de eindexamencommissie een bijzitter worden toegevoegd. De eindverantwoordelijkheid van het toe te kennen cijfer ligt uitsluitend bij de examinerator. Een verzoek voor een bijzitter moet minimaal twee weken vóór de betreffende toets worden ingediend.
6. Indien een kandidaat meent gegronde bezwaren te kunnen aanvoeren tegen de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen, dan wendt hij zich zo spoedig mogelijk tot de examinerator en de kolomcoördinator en indien dit niet tot een oplossing leidt tot secretaris van de eindexamencommissie. De eindexamencommissie spreekt zijn oordeel uit, de kandidaat, de desbetreffende examinerator en eventueel de toezichthouder gehoord hebbende.
In een uiterste geval kunnen de kandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers een schriftelijke klacht indienen bij de Klachtencommissie eindexamens Sophianum, Landsraderweg 3, 6271 NT Gulpen.
7. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de eindexamencommissie.

OVERZICHT PTA PER VAK

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Aardrijkskunde	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	.50.min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K7,V4	Hoofdstuk1 Arm en Rijk.	
3	2	SE32	.50.min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K5,V2	Hoofdstuk2 Bronnen van energie	
3	3	SE33	100.min	15.%	S	Ja	K1,K2,K3,K5,K7,K9,V2,V4,V7	Hoofdstuk1 Arm en Rijk Hoofdstuk2 Bronnen van energie Hoofdstuk3 Grenzen en Identiteit	
SE Totaal leerjaar 3				35%					
4	1	SE41	.50.min	20%	S	Ja	K1,K2,K3,K4,V1	Hoofdstuk1 Weer en klimaat	
4	2	SE42a	.50min	20.%	S	Ja	K1,K2,K3,K8,V5	Hoofdstuk2 Bevolking en ruimte	
		SE42b	100min	25%	S	Ja	K1,K2,K3,K4,K6,K8,V1,V4,V5	Hoofdstuk1 Weer en klimaat Hoofdstuk2 Bevolking en ruimte Hoofdstuk3 Water	
SE Totaal leerjaar 4				65%					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Biologie	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	50 min	10 %	S	Ja	K3, K2, K3, K4, K10, K11, K12, K13	Thema 1: Organen en cellen Thema 2: Voortplanting en seksualiteit	
3	2	SE32a	50 min	10 %	S	Ja	K3, K4, K5, K6, K7, K12, K13, V1	Thema 3: Erfelijkheid en evolutie Thema 4: Ordening	
3	2	SE32b	50 min	5 %	S	Ja	K1, K2, K3, K8, V2, V4	Thema 5: Stevigheid en beweging	
3	3	SE33a	50 min	10 %	S	Ja	K2, K3, K4, K6, K7, K11, V1, V2	Thema 6: Ecologie Thema 7: Duurzaam leven	
3	3	SE33b	50 min	5 %	S	Ja	K3, K11, V1, V2	Thema 8: Gedrag	
SE Totaal leerjaar 3				40 %					
4	1	SE41a	50 min	20 %	S	Ja	K3, K4, K5, K6, K9, K12	Thema 9: Planten Thema 12: Voeding en vertering	
4	1	SE41b	50 min	20 %	S	Ja	K2, K3, K9, K11	Thema 10: Regeling Thema 11: Zintuigen	
4	2	SE42	50 min	20 %	S	Ja	K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, V1	Thema 13: Transport en afweer Thema 14: Gaswisseling en uitscheiding	
SE Totaal leerjaar 4				60 %					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Duits	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	50 min	5%	S	Ja	K1, K2, K3, K7	Grammatica - sterke en zwakke werkwoorden, haben, sein, werden (t.t.), voltooid deelwoord, onregelmatige werkwoorden Vocabulaire - Voorbereidende opdracht voorwaarde deelname aan het SE	
3	2	SE32a	50 min	5%	S	Ja	K1, K2, K3, K7	Grammatica - naamvallen, voorzetsels, bezittelijke- en persoonlijke voornaamwoorden, zwakke werkwoorden (v.t.) haben, sein en werden (v.t.) Vocabulaire - Voorbereidende opdracht voorwaarde deelname aan het SE	
3	2	SE32b	50 min	10%	S	Ja	K1, K2, K3, K7	Schrijfvaardigheid - Voorbereidende opdracht voorwaarde deelname aan het SE	
3	3	SE33a	15 min	10%	MO	Nee	K1, K2, K3, K5, K6, V1, V3, V4	Gespreksvaardigheid ERK-niveau: A2	
3	3	SE33b	100 min	10%	S	Ja	K2, K3, K4, V1, V3	Leesvaardigheid	
SE Totaal leerjaar 3				40 %					
4	1	SE41a	50 min	10 %	S	Ja	K1, K2, K3, K7	Grammatica - naamvallen, (keuze)voorzetsels, der-/ein-Gruppe, sterke en zwakke werkwoorden, haben, sein, werden (t.t./v.t.), voltooid	

								deelwoord, onregelmatige werkwoorden Vocabulaire - Voorbereidende opdracht voorwaarde deelname aan het SE
4	1	SE41b	100 min	15 %	S	Nee	K2, K4, K5, V1, V5	Toepassing luisterstrategieën & woordenschat op ERK-niveau A2/B1 via een CITO kijk- /luistertoets - Voorbereidende opdracht voorwaarde deelname aan het SE
4	2	SE42a	15 min	15 %	MO	Nee	K1, K2, K3, K4, K5, K6, V1, V3, V4, V5	Gespreksvaardigheid A2: - presentatie én gesprek
4	2	SE42b	100 min	20 %	S	Ja	K2, K3, K4, V1, V3	Leesvaardigheid
SE Totaal leerjaar 4				60 %				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Economie	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31a	50 min	5%	S	Ja	K1,K2,K3,K4A,V1	Hoofdstuk 1: Hoe welvarend ben jij?	
3	1	SE31b	50 min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K4A, K4B,K8	Hoofdstuk 2: Wat voor consument ben jij? Hoofdstuk 3: De bank en jouw geld	
3	2	SE32a	300 min	5%	PO	Nee	K1,K2,K3,K4B,V2	P.O. Verzekeren (Hoofdstuk 4: Kies je voor zekerheid)	
3	2	SE32b	100 min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K4B,K5A,K5B,V1	Hoofdstuk 4: Kies je voor zekerheid? Hoofdstuk 5: Is er werk voor jou? Hoofdstuk 6: Productie en markt	
3	3	SE33	100 min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K6,K7,V1	Hoofdstuk 7: Wie heeft het voor het zeggen? Hoofdstuk 8: Over de grens	
SE Totaal leerjaar 3				40%					
4	1	SE41a	50 min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K4A,V1	Hoofdstuk 1: Inkomen en welvaart Hoofdstuk 2: Geld genoeg?	
4	1	SE41b	100 min	20%	S	Ja	K1,K2,K3, K5A, V1	Hoofdstuk 3: Ben jij ondernemend? Hoofdstuk 4: Werk aan de winkel	
4	2	SE42a	50 min	10%	S	Ja	K1,K2,K3,K6,V1	Hoofdstuk 5: Hoe werkt de overheid? Hoofdstuk 6: Iedereen betaalt belasting	
4	2	SE42b	100 min	20%	S	Ja	K1,K2,K3,K7	Hoofdstuk 7: Nederland en het buitenland Hoofdstuk 8: Ontwikkelingslanden	
SE Totaal leerjaar 4				60%					

SE Totaal leerjaar 3 + 4:	100%	

Cohort: 2023 - 2025		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Engels	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:
3	1	SE31	50 min.	20 %	S	Ja	K2, K3, K4, V1, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grammatica: present simple / present continuous, past simple / past continuous, hulpwerkwoorden ▪ Vocabulaire: unit 5
3	2	SE32	50 min.	20 %	S	Ja	K2, K3, K4, V1, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grammatica: present perfect, future, lijdende vorm (passive), question tags, trappen van vergelijking ▪ Vocabulaire: unit 8
3	3	SE33a	20 slu	O-V-G	HD	Nee	K2, K3, K4, K5, V1, V3, V4, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Project, Kennis van land en samenleving ▪ Start in periode 1; afronding in periode 3
3	3	SE33b	50 min.	10 %	S	Ja	K3, K4, V1, V3, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leesvaardigheid
SE Totaal leerjaar 3				50 %				
4	2	SE41	20 min.	10 %	MO	Nee	K1, K2, K6, V4, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spreekvaardigheid
4	2	SE42	60 min.	20 %	S	Nee	K3, K5, V3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijk-luistervaardigheid
4	2	SE43	100 min.	20 %	S	Ja	K1, K2, K3, K7, V5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schrijfvaardigheid
SE Totaal leerjaar 4				50 %				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Geschiedenis	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	50min	10%	S	Ja	K1.K2.K3,K4 en K6 V1,V7 en V8	Hoofdstuk1 Nederland en Indonesië. Hoofdstuk2 Nederland als Industriële samenleving	
3	2	SE32a	50min	10.%	S	Ja	K1,K2,K3 en K7 V4,V7 en V6	Hoofdstuk3 Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland.	
3	2	SE32b	50min	5%	PO	Nee	K2 en K9,V7	Conflict Koude Oorlog	
3	3	SE33	100min	15%	S	Ja	K1.K2.K3,K4,K5,K6,K7 en K11 V1,V4,V7 en V8	Hoofdstuk1 Nederland en Indonesië Hoofdstuk2 Nederland als Industriële Samenleving Hoofdstuk3 Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland Hoofdstuk6 Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld.	
SE Totaal leerjaar 3				40%					
4	1	SE41	100min	15%	S	Ja	K3,K5 en K10 V2,V7,V8 en V9	Hoofdstuk1 Democratisering van Nederland Hoofdstuk2 De Eerste Wereldoorlog	
4	2	SE42a	50min	15%	S	Ja	K3,K5 en K10 V2,V5,V6,V7,V8 en V9	Hoofdstuk3 Het Interbellum Hoofdstuk4 De Tweede Wereldoorlog	
4	2	SE 42b	100min	30%	S	Ja	K1.K2.K3,K5 en K10 V2,V5,V6,V7,V8 en V9	Hoofdstuk1 Democratisering van Nederland Hoofdstuk2 De Eerste Wereldoorlog Hoofdstuk3 Het Interbellum Hoofdstuk4 De Tweede Wereldoorlog Hoofdstuk5 De Wereld na 1945	
SE Totaal leerjaar 4				60%					

SE Totaal leerjaar 3 + 4:	100%	

Cohort: 2023 - 2025		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Kunstvakken 1 inc. CKV		
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	n.v.t.	O-V-G	HD	Ja	K1, K2, K3, K4	Oriëntatie en uitvoering van CA1	
3	2	SE32a	n.v.t.	O-V-G	HD	Ja	K1, K2, K3, K4	Oriëntatie en uitvoering van CA2	
3	2	SE32b	n.v.t.	O-V-G	HD	Ja	K1, K2, K3, K4	Oriëntatie en uitvoering van CA3	
3	3	SE33	n.v.t.	O-V-G	HD	Ja	K1, K2, K3, K4	Oriëntatie en uitvoering van CA4	
SE Totaal leerjaar 3				100%					
4*				n.v.t.					
SE Totaal leerjaar 4				0%					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					

NB: Het vak KV1 (incl. CKV) wordt in leerjaar 3 afgerond.
Het kunstdossier moet minimaal met een voldoende resultaat afgerond worden.

- Leerlingen moeten het vak naar behoren afronden. Dit houdt in dat de leerling iedere periode minimaal alles een voldoende of goed moet hebben behaald iedere periode om het SE af te ronden en bevorderd te worden naar leerjaar 4.
- De leerling rondt KV1 af met een goed wanneer 3 van de 4 SE's met goed is beoordeeld door de docent.

Cohort: 2023 - 2025				MAVO (VMBO – TL)			Vak: Kunstvakken 2 (BHA/KV2)	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:
3*				n.v.t.				
SE Totaal leerjaar 3				0%				
4	1	SE41a	100min	20%	S	Ja	BV/K/3,BV/K/8	PowerPoint 'De stad' + kunststromingen Romantiek , Realisme + beeldaspecten (t/m blz. 11)
4	1	SE41b	28slu	30%	PO	Nee	BV/K/1,BV/K/2,BV/K/3, BV/K/4,BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7,BV/K/8,BV/V/1, BV/V/2,BV/V/3	Thema Kracht. Praktische vaardigheden m.b.t het werken met keramiek en glazuur. Ontwerpproces doorlopen: breedte onderzoek en diepteonderzoek, dummy's maken, materiaal/glazuur onderzoek, eindwerkstuk maken, presentatie en reflectie
4	2	SE42a	100min	20%	S	Ja	BV/K/3,BV/K/8	PowerPoint Macht + kunststromingen Impressionisme, Jugendstil expressionisme, kubisme, Futurisme + beeldaspecten (hele boekje)
4	2	SE42b	18slu	30%	PO	Nee	BV/K/1,BV/K/2,BV/K/3, BV/K/4,BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7,BV/K/8,BV/V/1, BV/V/2,BV/V/3 Praktische opdracht met	Praktische vaardigheden m.b.t een vrije materiaal keuze. Het maken van een dummyversie werkstuk m.b.t het thema Natuur. (zie oud examen 2022)
SE Totaal leerjaar 4				100%				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

NB: Het vak kunstvakken 2 (BHA/KV2) wordt aangeboden en afgerond in leerjaar 4.

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Lichamelijke opvoeding	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	26 klokuren	o-v-g	HD	Nee	K1:K2:K3:K4:K5:K7:K9	Spel – Turnen - Atletiek	
3	2	SE32	26 klokuren	o-v-g	HD	Nee	K1:K2:K3:K4:K5:K7:K9	B&M/ Zelfverdediging/ Turnen/ Spel	
3	3	SE33	26 klokuren	o-v-g	HD	Nee	K1:K2:K3:K4:K5:K7:K9	Spel - Atletiek	
SE Totaal leerjaar 3				50 %					
4	1+2	SE42A	26 klokuren	o-v-g	HD	Nee	K1:K2:K3:K9	Sportoriëntatie keuze 1: Verbreding	
4	1+2	SE42B	26 klokuren	o-v-g	HD	Nee	K1:K2:K3:K9	Sportoriëntatie keuze 2: Verdieping	
SE Totaal leerjaar 4				50 %					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Loopbaanoriëntatie (LOB)	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31a	50 min	O – V	HD	Ja	C1.1 C2	Studievaardigheden vragenlijst (SV), leertechnieken, leervoorwaarden, zelfbeeld, sociaal functioneren	
3	1	SE31b	50 min	O – V	HD	Ja	C1.2 C2	Interessevragenlijst 'kiezen in MBO'-domeinen (KIM) Voorbereiding op profiel- en vakkenkeuze	
3	1	SE31c	2 dagen	O – V	HD	Nee	C1.3 C2	Beroepsoriënterende Stage Verslag in stageboek	
3	2	SE32	150 min	O – V	HD	Ja	C1.4 C1.5 C2	Bezoek open dag, reflectieverslag open dag	
3	3	SE33a	150 min	O – V	HD	Ja	C1.4 C1.5 C2	Bezoek MBO informatieavond (2 voorlichtingen) Reflectieverslag MBO informatieavond	
3	1 + 2 + 3	SE33b	400 min	O – V	HD	Ja	C1.5	Bezoek doedag VISTA Reflectieverslag doedag	
3	3	SE33c	1 week	O – V	HD	Nee	C1.3 C2	Beroepsoriënterende Stage Verslag in stageboek	
SE Totaal leerjaar 3				n.v.t.					
4	1	SE41a	50 min	O – V	HD	Ja	C1.2 C2	Interessevragenlijst 'kiezen in MBO'-domeinen (KIM 4) Voorbereiding op studiekeuze	
4	1	SE41b	15 min	O – V – G	HD	Ja	C1	Tussentijdse beoordeling profielwerkstuk Beoordelingsgesprek hoofd- en deelvragen, bronnen, evenredige inzet groepsleden	
4	1	SE41c	1 dag	O – V	HD	Ja	C1.3 C2	Bedrijfsstage Verslag beroepsinterview	
4	2	SE42a	150 min	O – V	HD	Ja	C1.4 C1.5 C2	Bezoek open dag Reflectieverslag open dag	
4	2	SE42b	1 dag	O – V	HD	Ja	C1.3 C2	Bezoek meeloopdag Reflectieverslag meeloopdag	
4	2	SE42c	20 uur	O – V – G	HD	Ja	C1	Werkstuk profielwerkstuk	

4	2	SE42d	15 min	O – V – G	MO	Ja	C1	Presentatie profielwerkstuk
SE Totaal leerjaar 4				n.v.t.				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				n.v.t.				

NB: PTA LOB

- Het examenprogramma LOB kent in het vmbo geen eindtermen maar loopbaancompetenties.
- SE toetsen met gewicht O – V worden door de coach beoordeeld als zijnde onvoldoende of voldoende.
De vragenlijsten worden als voldoende beoordeeld als deze online zijn ingevuld in de loopbaanverkenner en de uitslag zichtbaar is in het LOB portfolio. De LOB activiteiten worden als voldoende beoordeeld als een reflectieverslag is vastgelegd in de loopbaanverkenner en zichtbaar is in het LOB portfolio.
- SE toetsen (profielwerkstuk) met gewicht O – V – G worden beoordeeld volgens de richtlijnen van het profielwerkstuk die in de reader 'profielwerkstuk' zijn beschreven.

Cohort: 2023 - 2024		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Maatschappijleer	
Leerjaar	Periode	Toets	Duur	Gewicht	Vorm	Herkansbaar	Eindtermen	Leerstof
3*								
SE Totaal leerjaar 3				0%				
4	1	SE 41	50min	40.%	S	JA	K1,K2,K3,K4,K5,K6 en K7	Hoofdtuk1.Hoofdstuk2 en Hoofdstuk4
4	2	SE 42a	10min	10%	MO	Nee	K1,K2,K3,K4,K5,K6 en K7	DEBAT
4	2	SE 42b	100min	50%	S	JA	K1,K2,K3,K4,K5,K6 en K7	Hoofdstuk1 tot en met 7(Hoofdstuk3 NIET!)
SE Totaal leerjaar 4				100%				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

		Cohort: 2023 - 2025			MAVO (VMBO – TL)			Vak: Nask 1	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	50 min	12 %	S	Ja	K1, K2, K3, K9, K12, V2	H3: Krachten H2: Het Weer	
3	2	SE32	100 min	14 %	S	Ja	K1, K2, K3, K6, K10, K11	H4: Stoffen, H7: Materialen H8: Atomen en Straling	
3	3	SE33	100 min	14 %	S	Ja	K1, K2, K3, K5, K7	H1: Elektriciteit, H6: Warmte H5: Licht	
SE Totaal leerjaar 3				40 %					
4	1	SE41	100 min	15 %	S	Ja	K1, K2, K3, K9 V1, V2	H10: Krachten H14: Werktuigen H15: Bewegen H16: Kracht en beweging	
4	2	SE42a	100 min	15 %	S	Ja	K1, K2, K3, K5, K6, K9. V1, V2, V4	H9: Schakelingen H10: Krachten H12: Elektriciteit H14: Werktuigen H15: Bewegen H16: Kracht en beweging	
4	2	SE42b	100 min	20 %	S	Ja	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9	Gehele examenstof Dus H9 t/m H16 Inhoud zie boven plus H11: Energie en H13: Geluid	
4	2	SE42c	70 min	10 %	PO	Nee	V1, V2, V3, V4	Toren bouwen met spekjes en spaghetti	
SE Totaal leerjaar 4				60 %					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					

Cohort: 2023 - 2025		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Nask 2	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:
3	1	SE31a	70 min	4%	PO	Nee	K10	Practicum zuivere stof / mengsel
3	1	SE31b	50 min	9%	S	Ja	K1, K4, K8	H1 Stoffen en mengsels H2 Water
3	2	SE32a	70 min	4%	PO	Nee	K2, K6, K10 V1, V2	Practicum scheidingsmethodes
3	2	SE32b	50 min	10%	S	Ja	K11	H3 Mengsels scheiden H4 Nieuwe stoffen maken
3	3	SE33a	70 min	4%	PO	Nee	K10 V2	Practicum ontledingsreacties
3	3	SE33b	50 min	9%	S	Ja	K5, K9, K10	H5 Chemische reacties H6 Metalen
SE Totaal leerjaar 3				40%				
4	1	SE41	100 min	25%	S	Ja	K5	H7 Stoffen en deeltjes H8 Verbrandingen H9 Zouten
4	2	SE42a	70 min	10%	PO	Nee	K2, K3, K7 V1, V2, V3	Practicum titreren
4	2	SE42b	100 min	25%	S	Ja	K4, K5, K7, K9	H10 Zuren en base H11 Koolstofchemie
SE Totaal leerjaar 4				60%				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

Cohort: 2023 - 2025		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Nederlands	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:
3	1	SE31a	50 min	5%	S	Ja	K3	Spelling en grammatica Readers grammatica en spelling.
3	1	SE31b	100 min.	10%	S	Nee	K4	Kijk- en luistertoets
3	2	SE32	50 min	15%	S	Ja	K1, K7, V2	Schrijven CV& sollicitatiebrief Reader solliciteren en schrijven
3	3	SE33	15 min	10%	MO	Nee	K5, K8	Fictie Reader fictie, 3 leesboeken + 1 gedicht. Monoloog
SE Totaal leerjaar 3				40%				
4	1	SE41a	50 min	25%	S	Ja	K2, K7, V1	Schrijven Brief, e-mail en artikel.
4	2	SE42a	20 min	10%	M	Ja	K5, V2, V3	Spreekvaardigheid debat Reader debatteren en eigen voorbereiding. Dialogoog
4	2	SE42b	100	25	S	Ja	K6	Lezen examenbundel
SE Totaal leerjaar 4				60%				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

Cohort: 2023 - 2025				MAVO (VMBO – TL)			Vak: Rekenen	
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:
3*				n.v.t.				
SE Totaal leerjaar 3				0%				
4	1	SE41	90 min	33%	S	Nee	Rekenen referentieniveau 2F	2F-Toets
4	2	SE42a	90 min	33%	S	Nee	Rekenen referentieniveau 2F	2F-Toets
4	2	SE42b	90 min	34%	S	Nee	Rekenen referentieniveau 2F	2F-Toets
SE Totaal leerjaar 4				100%				
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%				

NB: Het vak rekenen wordt alleen gevolgd door leerlingen die geen wiskunde in het eindexamenpakket hebben. In iedere periode maken de leerlingen een 2F-Toets. Het beste resultaat telt. Dit telt niet mee voor de slaagzakregeling, maar wordt wel vermeld op de cijferlijst.

Cohort: 2023 - 2025		MAVO (VMBO – TL)					Vak: Wiskunde		
Leerjaar:	Periode:	Toets:	Duur:	Gewicht:	Vorm:	Herkansbaar:	Eindtermen:	Leerstof:	
3	1	SE31	50 min	10 %	S	Ja	K1, K2, K3, K5	H1 Procenten H8 Getallen	
3	2	SE32a	60 min	10 %	S	Ja	K1, K2, K3, K6	H2 Meetkunde H7 Oppervlakte en inhoud	
3	2	SE32b	50 min	10 %	S	Ja	K1, K2, K3, K6	H5 Goniometrie H10 Goniometrie	
3	3	SE33	100 min	10 %	S	Ja	K1, K2, K4	H3 Formules en grafieken H6 Verschillende verbanden H9 Grafieken en vergelijkingen	
SE Totaal leerjaar 3				40 %					
4	1	SE41	100 min	25 %	S	Ja	K1, K2, K3, K4, K5	H5 Rekenen, meten en schatten H7 Verbanden	
4	2	SE42a	200 min	10 %	S	Nee	K7, K8, V2, V3	GWA H1 Statistiek	
4	2	SE42b	100 min	25 %	S	Ja	K1, K2, K3, K6	H6 Vlakke figuren H8 Ruimte meetkunde	
SE Totaal leerjaar 4				60 %					
SE Totaal leerjaar 3 + 4:				100%					